

Yemeğe Tuz Eklemek Aşçı Olmaya Yeter mi?

Does a Pinch of Salt Make Someone a Cook?: Review

Murat APİ,^a
Aysen BOZA^b

^aKadın Hastalıkları ve Doğum Kliniği,
Zeynep Kamil Kadın ve
Çocuk Hastalıkları Hastanesi,

^bKadın Hastalıkları ve Doğum Kliniği,
Göztepe Eğitim ve Araştırma Hastanesi,
İstanbul

Geliş Tarihi/Received: 26.05.2014
Kabul Tarihi/Accepted: 26.08.2014

Yazışma Adresi/Correspondence:
Aysen BOZA
Göztepe Eğitim ve Araştırma Hastanesi,
Kadın Hastalıkları ve Doğum Kliniği,
İstanbul,
TÜRKİYE/TURKEY
aysenboza@hotmail.com

ÖZET Tam bir standart olmadığından bilimsel makalelerde en sancılı süreç yazarların isimlerinin yazılması aşamasıdır. Bilimsel makale, yeni bir çalışmayı okuyucuya duyurmanın yanında makalede ismi geçen kişilerin akademik yükselmelerine de katkıda bulunur. Bilimsel makalelerde yazarlık, makalenin geliştirilmesi, yazılması ve düzeltilmesine anlamlı katkıda bulunmayı gerektirir. Bilimsel bir yayına herkes katkı sağlayabilir, ancak bilimsel bir yayının üretimine katkı sağlayan herkesin yazar olabilmesi ne mümkündür ne de tercih edilen bir durumdur. Yazarlığı oluşturan kriterler tanımlanmış olsa da katkı payının net tanımı konusunda bilimsel otoriteler arasında dahi tam bir fikir birliği olmadığından bu konu son zamanlarda daha sık tartışılır hale gelmiştir. Birçok dergi yazarlardan katkı payının düzeyini ve yayın konusunda sorumluluk aldığına dair imza istemekte ve bunları makale ile birlikte yayımlamaktadır. Bilimsel bir makalenin oluşturulması sürecinde katkı payı kronolojik olarak şu alt başlıklardan oluşmaktadır: 1) Hipotez oluşturulması, çalışma konusunun belirlenmesi, 2) Önceden yapılmış çalışmaların taranması, 3) Çalışma dizaynı, 4) Çalışmanın yürütülmesi, 5) Verilerin kaydedilmesi, 6) Verilerin analiz edilmesi, 7) Makalenin yazılması, 8) Makalenin son şeklinin verilmesi, gönderilmesi ve gönderi sonrası revizyon. Bu alt başlıklar dürüstçe dikkate alındığı sürece, bu uygulama hem makale yazarlarının emeğini teminat altına alacak hem de fazladan yazar atanmasıyla oluşabilecek yazar emeğinin dilüsyonu gibi negatif sonuçları azaltacaktır. Bu yazının amacı, bilimsel makalelerde katkı payını alt başlıkları ile ölçülebilir olup olmadığını tartışmak ve katkı payının öneminin anlaşılmasına yardımcı olmaktır.

Anahtar Kelimeler: Katkı; yazarlık; etik ihlal; bilimsel yayın

ABSTRACT In scientific papers, owing to the absence of any standardization, the greatest anxiety is associated with writing the authors' name. The scientific papers, besides announcing a new research to the readers, benefit to upgrading the authors named in published articles in academic environment. Authorship in scientific papers requires contributing substantially to development, writing and editing of the article. Everybody could contribute to the production of a scientific paper but it is neither possible nor desirable for everyone to be listed as an author. Although the criteria about what constitutes authorship has already been defined, due to there is no consensus on the contribution of authors on scientific papers even among the authors, this topic has been started to be discussed frequently. Many journals require written designation of contribution of each author, and signatures accepting responsibility for the manuscript and publish all these with the manuscript. In the process of the production of a scientific paper, the contribution of authors is composed of these sub-headings in chronological order: 1) Conception and hypothesis, 2) Review of literature, 3) Study design, 4) Conducting the study, 5) Recording data, 6) Analysis and interpretation of data, 7) Writing the article, 8) Editing, submitting and also revising the article in postsubmission period. As long as considering these sub-headings honestly, this process both allows to guarantee the efforts of each author and decreases negative ramification of inappropriate author inclusion such as the dilution of authors' efforts. This study discusses whether the contribution on scientific papers is countable with these subheadings and assists the importance of the contributions to be understood.

Key Words: Contribution; authorship; ethical impingement; scientific paper

doi: 10.5336/gynobstet.2014-40639

Copyright © 2015 by Türkiye Klinikleri

Türkiye Klinikleri J Gynecol Obst 2015;25(4):258-63

Bilimsel makalede ismi geçen kişinin tanımlanması için yazar, otör gibi kelimeler kullanılmaktadır. Yazar terimi, sözlük anlamı itibari ile aslında yazılı bir iş üreten herkes için kullanılabilir. Birlikte, genelde yaratıcılığını kullanarak profesyonel bir şekilde eser üreten veya farklı formatlarda çok sayıda eseri olan kişiler için kullanılır.¹ Medikal otör ise yaptığı bilimsel çalışma sonuçlarını bir bilimsel dergide veya kitapta paylaşan, kendi bulgularının öncelik kazanması için uğraşan ve böylece meslektaşları arasında saygınlık kazanmaya çalışan kişi olarak tanımlanmaktadır.²

Hiç kimsenin 'Suç ve Ceza'nın gerçek yaratıcısının Dostoyevski olup olmadığı konusunda şüphesi yoktur. Edebiyat yazıları genelde yazarın kendi tasarımıdır. Bilimsel yazılarda ise yazarların gerçek katkısının ne olduğu edebiyat yazıları kadar açık değildir. Bilimsel yayınlarda yazar sadece sözcükleri yerleştirerek değil, çalışmaya anlamlı, yazıya önemli düzeyde entelektüel katkı sunan kişidir. Tek yazarı olan makalelerde katkı yönünden bir tartışma yoktur, ancak günümüzde tek bir kişinin bilimsel bir makaleyi tüm unsurlarıyla meydana çıkartması pek mümkün olmadığından çok yazarlı makaleler yayımlanmakta ve bu yazarların makalede ne düzeyde bir katkıya sahip oldukları konusu gündeme gelmektedir.

Uluslararası Medikal Dergi Editörleri Komitesi (UMDEK) yazarı, "Raporlanan çalışmaya esas entelektüel katkıyı sunan kişi" olarak tanımlamıştır.³ Bahsedilen katkı; içerik ve dizayna katkı veya veriye ulaşılması/veri analizi/yorumlanması ve yayının eskizi veya entelektüel içeriğinin revizyonunu içermektedir. Bunların haricindeki önemli olduğu düşünülen katkıların (çalışma için fon bulmak, araştırma ekibinin idarecisi olmak, bölümün başı olmak, örnekleme katkıda bulunmak) teşekkür (acknowledgement) kısmına eklenmesi gerektiği ayrıca belirtmiştir. Bazıları sorumlu yazarın tüm yayının sorumluluğunu alması gerektiğini önerirken, bazıları tüm yazarların, dizayn, çalışmanın yürütülmesi, analizi ve yazılmasına anlamlı katkıda bulunması gerektiğini savunmaktadır.^{4,5} Yazarlık için kullanılan diğer bir kriter, çalışmanın yorumlanmasına, yazının sonuç bölümüne gerekli katkıda bulunabilirdir.³ Yazarlık pozisyonunun ne olduğu

konusunda birçok zorluk yaşandığından, çeşitli dergiler uygun yazarlık pozisyonunun önemine dair konuyu gündemlerine aldılar.⁵⁻¹⁰ Birçok dergi her bir yazarın, yazıdaki pozisyonuna dair yazılı beyan ve yazının sorumluluğunu alma konusunda imza talep etmektedir. Bu süreç her bir katkının kişiye ait olarak özelleşmesine izin vermektedir. Zamanla bu talebin tüm bilimsel dergilerce benimsenmesinin etik ihlallerin önüne geçilmede önemli bir adım olabileceği düşünülürken, denetlenmesi zor olduğundan katkı payının makaleye yazılması dahi bu konuda sahtekarlık yapılmasını tam olarak önleyemeyecektir. Bu yazının amacı, katkı payının ne olduğu, nasıl standardize edilebileceği, nasıl sınıflandırılacağı, nasıl yazılması gerektiği konusunu mevcut literatür çerçevesinde tartışmaktır.

KATKI PAYI

Son 10 senedir, bilimsel yayınlardaki ortalama yazar sayısı dramatik olarak artmaktadır.¹¹ Bu artış bilimselliğin kendisiyle bir orantısızlık göstermekte ve birçok makalede uygun yazarlık kriterlerini doldurmayan yazarların adı geçmektedir.^{12,13}

Bilimsel makalenin oluşturulmasına birçok insan katkı sağlamıştır, bu yüzden kimlerin yazar olarak sıralanacağı kararı sıklıkla zordur. Bazı katkılar küçük ancak önemli olabilir. Bazı katkılar çok büyük ancak sıradan olabilir. Bazı katkılar için para ödenmiş olabilir. Yayına yardım birçok insan tarafından sağlanabilir ve bunların önemli bir kısmı yazar olarak yazılmayı hevesle bekler. Kimin yazar olması gerektiğine karar vermedeki zorluk yazarlığın çok değerli olmasından gelir. Yazarlık, en azından iyi kalite yayınlarda, bir yeteneğin deklarasyonudur ve arzulanır bir şeydir. Bilimsel bir yayına katkıda bulunmuş herkesin yazar olarak yazılması ise ne mümkündür ne de istenen bir durumdur. Öyle ki herhangi bir bilimsel araştırmada sırf üniversite laboratuvarı kullanıldı diye laboratuvar kurucusu/sorumlusunu veya sırf veri girişini yaptığı için bir asistanı yazar olarak tayin etmek, fazladan yazarların kimliğini veya öz geçmişini gereksiz yere şişirirken yayına anlamlı düzeyde katkıda bulunmuş yazarların yayından kazanımlarını da dilue etmektedir.^{14,15} Gerçek yazar tayini yapabilmek için şu sorulara cevap aranmalıdır: katkı

nedir, katkının niteliği-niceliği tanımlanabilir mi, düşünsel katkıda bulunan mı, fiziksel efor harcayan mı yazar olmalı yoksa her ikisi de yazar olma hakkı için aranmalı mı? Bu konuda katkı kelimesinin altını maddeler halinde açmak ve bu maddeleri her yazar için gözden geçirmek gereklidir.

HİPOTEZ OLUŞTURULMASI, ÇALIŞMA KONUSUNUN BELİRLENMESİ

Çalışma konusunun belirlenmesi belki de en önemli ve kritik aşamadır, keza Nobel ödülü alacak yeni bir çalışma fikri ortaya atılabilir ve diğer katkı unsurlarının önüne geçebilir. Ancak çalışma konusu belirlenirken daha önce yapılmış bir çalışmadan da ilham alınabilir. Bu konu hep yanlış yorumlanmıştır, her bilimsel çalışmanın yeni bir fikirle ve orijinal olarak yapılması zorunluluğu varmış gibi yanlış bir inanış yaygındır. Oysaki her yeni ve orijinal çalışma o konuda son söylemi ortaya koymaz, düşünsel ve/veya metodolojik olarak limitasyonları vardır. Orijinal bir fikir üzerine kurgulanmış bilimsel bir makale metodolojik hatalarından dolayı bir sonraki aynı konuda yapılmış bir çalışma ile yalanlanabilir. Çünkü hiçbir bilimsel çalışma son sözü söyleyecek güçte değildir. Sadece o çalışmanın yapıldığı dönem itibari ile kabul edilir ve kullanılabilir bilimsel veriler üretilmiştir, bu süreç aynı konuda yapılan daha güçlü ve güvenilir makaleler tarafından aksi ispat edilinceye kadar devam eder. Bu nedenle bilim, aslında geçici bir kabullenmedir. Bilim kuramı geçici kabullenilen, çürütülene kadar geçerliliğini koruyan bir söyledir.

Hipotez oluşturulmasının bir yöntemi veya standardı yoktur. Hipotez bir veya birkaç araştırmacı tarafından oluşturulup geliştirilebilir. Bilimde tüm nesnel sorular birer hipotezdir. Araştırmacının önündeki ilk iş, merak konusu olan bu bilimsel sorunun cevabının daha önce verilip verilmediğini araştırmaktır. Hipotezi oluşturan kişi bazen çok önemli bir bilimsel soruyu ortaya atmış ve bu soru bir bilimsel gerçeğe ışık tutuyor olabilir. Bu durumda, hipotezin katkısı diğer katkıların önüne geçebilir ki, makalenin ilk ismi olarak bu kişinin ismiyle makalenin anılması haklı bir tutumdur. Birçok araştırma ekibinin benimsediği şey, ilk ya-

zarın yazıyı yazıp araştırmanın çoğunu yürüten olduğu, son yazarın ekibe liderlik ettiği şeklindedir. Katkı deklarasyonu olmayan, bu ön kabulde davranan araştırma gruplarında üretilen tüm yazılarda ilk isim olan kişilere biraz şüpheyle yaklaşmak gerekir çünkü hiçbir otör /yazar her seferinde ekibinde en üst düzeyde katkı sağlayan olamaz. Bu durum bize makale isim sıralamasının katkı niceliği ve niteliği ile doğru orantılı olması gerektiğinin bir göstergesidir.

HİPOTEZ İLE İLGİLİ DAHA ÖNCEYEN YAPILMIŞ ÇALIŞMALARIN TARANMASI VE GÖZDEN GEÇİRİLMESİ

Yayımlanmış benzer makalelerin taranması, yorumlanması, eksiklerinin ortaya konulması, yazarları tarafından ifade edilen ve edilmeyen limitasyonların değerlendirilmesi, metodolojik hatalarının olup olmadığının irdelenmesi yeni yapılacak çalışmanın bel kemiğini oluşturur. Karakteri itibarıyla önemli bir aşamadır ve genelde anlaşılan “veri tabanlarını tarayarak makale çıkartmak” düzeyine indirgenmemelidir. Kronolojik olarak mutlaka ikinci sırada yer almalıdır, keza çalışma bittikten sonra literatür taramak çok önemli hatalara yol açabilmektedir. Tarama sonuçları çalışmanın tüm yazarları tarafından bilinmeli ve tartışılmalıdır. Böylece yeni yapılacak çalışma doğru kurgulanır ve sonradan pişman olunacak yanlışların önüne geçilmiş olur. Bu aşamada makaleye eklenecek referanslar da taslak olarak belirlenir. Arama motorları veya sadece en popüler veri tabanları ile internet üzerinden belirli anahtar kelimeler kullanılarak tarama yapılması konu hakkında tüm veriye erişilmesini garanti etmez. Farklı dillerde, arama motorunun kapsamadığı makaleler gözden kaçabilir. Manuel arama veya farklı dillerde ve lokal dergilerde arama yapmak gerekebilir.

ÇALIŞMA DİZAYNI

Son derece zor ve yoğun çalışma gerektiren bir diğer aşama olup, fiziksel eforun ötesinde ciddi entelektüel katkı gerektirir. Çalışmaya başlamadan önce etik kurul onamının alınması, bilgilendirilmiş onam hazırlanması, proje yazılması, tez jürisine proje sunulması, çalışma için gerekli sürenin belirlenmesi, örneklem sayısının hesaplanması, grup sa-

yısının belirlenmesi, fizibilite, maliyet çıkarılması, çalışmada kullanılacak materyalin temin edilmesi, kaç kişinin ek hizmet vereceğinin belirlenmesi, laboratuvar koşulları, kit alımı, uygunluğu, kullanılacak ölçeğin validasyonu vs. gibi basamakları olan uzun ve meşakkatli bir süreçtir. Çalışmaya bir an önce başlamak adına bu aşamanın etik kurul onamı ve örneklem protokolü ile sınırlandırılıp geri kalan basamakların es geçilmesi veya yayın aşamasına ertelenmesi geri dönüşümsüz metodolojik sorunlara yol açacaktır. İyi kurgulama çok önemlidir, bir veya birkaç araştırmacı kurgulama kısmına katılır ve metodolojik bir sorunla karşılaşılması için gerekli önlemleri alır.

ÇALIŞMANIN YÜRÜTÜLMESİ

Üçüncü aşamada belirtilen şablonda çalışma başlar ve sonradan değişiklik yapılmaz. Ancak bazı çalışmalarda yine önceden belirlenen bir sürede ara değerlendirme (interim analysis) yapılabilir ve çalışmanın devam ettirilip ettirilmeyeceğine karar verilir. Etik açıdan veya kâr/zarar dengesi yönünden bu aşamada lehte veya alehte ciddi bir fark ortaya çıkmış ise çalışma sonlandırılır ve veriler yayımlanır, ancak sorun yoksa çalışma öngörülen süre çerçevesinde sürdürülür ve tamamlanır. Bu süre ve denek sayısı çeşitli sebepler ile değişebilir, ancak tüm bu değişiklikler çalışma hipotezini en az yanıltacak düzeyde tutulmaya çalışılarak yayında belirtilmek üzere gerekçeleri ile kaydedilir.

VERİLERİN KAYDEDİLMESİ

Toplanan tüm veriler uygun ortama kaydedilir, kayıta hata oluşmaması için azami özen gösterilir. Çok hassas çalışmalarda paralel veri kaydı gruplara kör kişilerce yapılarak hata payı düşürülmeye çalışılır, bilgisayar ortamında veri girişi kodlanırken hatayı en aza indirecek düzenlemeler, yanlış veri girişini engelleyecek kısıtlamalar getirilir. Veri girişinin düzgün olması tüm çalışmanın entegrasyonu açısından ve emeklerin boşa gitmesi için önemli bir aşamadır, ancak sadece veri girişi yapmak tek başına yazar olmak için yeterli koşulu sağlamaz, bu durumda teşekkür kısmına katkı sahibinin isminin eklenmesi daha doğru olacaktır.

VERİLERİN ANALİZ EDİLMESİ

Bu aşama ciddi entelektüel katkı gerektiren bir aşamadır ve sadece istatistikçinin eline bırakılamaz. Çünkü istatistikçi için veri bir rakamlar topluluğu iken, araştırmacı için kurduğu hipotezin matematiğidir. Dolayısıyla hangi rakamla hangi analizin uygun olacağına karar vermek hipotezin matematiğini çözmeye yetmez. Hangi istatistiksel testin uygulanması gerektiği dahi ayrı bir sorundur. En uygun test ile analizlerin yapılması, gerekli, uygun ve yeter sayıda tablo ve grafiklerin oluşturulması bu aşamada gerçekleştirilir.

Çalışmanın analizi tümüyle bir istatistikçi tarafından yapıldıysa bu sefer yayında istatistikçinin rolü ayrı bir tartışmadır. İstatistikçiler açık bir şekilde veri analizine ve hatta yazıya katkıda bulunmuş olsalar da, UMDEK istatistikçilerin rolü hakkında net bir talimat sunmamaktadır.³ Özellikle büyük ve karmaşık veri setlerine sahip randomize ve çok merkezli çalışmalarda istatistikçiler araştırmacının anahtar yorumcusu olarak yazarlığı garantilerler.^{16,17} Çalışmanın istatistikçisini yazar veya katkı sunan olarak dikkate almamak, okuyucuyu önemli bir katılımcının rolü konusundan bilgilendirmekten yoksun bırakmaya neden olur.

MAKALENİN YAZILMASI

Tüm veriler analiz edildikten sonra makale yazımına başlanır. Yayımlanması istemi ile gönderilecek dergi formatına uygun biçimde makale kaleme alınmaya çalışılır. Bu kısım eskiz (draft) denilen aşamadır ve makale ana hatları ile oluşturulur. Eskiz aşamasına tüm yazarlar tarafından mutlaka entelektüel katkı sağlanması gerekir. Birçok yazar için makale yazmak bir mücadeledir. Açıklayıcı bir giriş, net tariflenmiş bir metot, bilgilendirici bir sonuç ve tartışma kısmı ancak eskizdeki gereksiz şeyler elendikten sonra, diğer meslektaşların yardımıyla gerçekleştirilebilir. Makale, metot bölümü haricinde sıfırdan yazılır, keza materyal ve metot ikinci katkı maddesinde belirtilen aşamada, çalışmaya başlamadan önce yazılmış olmalıdır. Giriş bölümünde bu çalışmanın neden yapıldığı, metot bölümünde nasıl yapıldığı, sonuç bölümünde ne bulunduğu, tartışma bölümünde ise bu bulguların ne anlama geldiği, hipotezi destekleyip destekle-

mediği, daha önce yapılan benzer çalışmalar ile ayrılan tarafları ve ortak yönleri gözden geçirilir. Referansların düzgün ve dergi formatına uygun yazılıp yazılmadığı kontrol edilir.

MAKALENİN SON ŞEKLİNİN VERİLMESİ VE GÖNDERİLMESİ, GÖNDERİ SONRASI REVİZYONU

Bu aşama gönderme (submission) süreci öncesi ve sonrasını kapsar. Gönderme öncesinde makale tüm yazarlar tarafından okunmalı ve onaylanmalıdır. Gereksiz bölümler çıkarılmalı, yazının bütünlük açısından son şekli değerlendirilmelidir. Ana dil haricinde yazılmış yazılarda linguistik destek alınabilir. Gönderme işleminden önce katkı miktarı oranında isim sıralaması ve teşekkür bölümüne yazılacak isim veya isimler belirlenip yazılır, makale yazımından bile daha büyük bir anksiyete tam da bu noktada yaşanır. İsim sıralaması bu aşamadan önce yapılmamalı, etik ihlal ve emek kaybı olmaması açısından her ismin varlığı gerek ve yeter koşul sağlayıp sağlamadığı ve makalede olması gereken isim sıralaması tüm ekip tarafından tartışılarak karara bağlanmalıdır. Gönderim sonrası hakem eleştirilerini de revizyon aşamasında tüm yazarlar beraber görüşmeli, revizyon için gerekli fiziksel efor ve düşünsel katkı beraber gerçekleştirilmelidir. Makale yayımlandıktan sonra bazen “editöre mektup” şeklinde gelen eleştirilerde de yazarların katkısı gerekir.

Yukarıda sekiz madde olarak belirtilen aşamalar kronolojik sıra ile yazarlar tarafından gerçekleştirilirken her bir yazarın bu sekiz maddeden hangisi veya hangileri ile örtüştüğü sorgulanmalı ve kaydedilmelidir. Bu kayıt makale dergiye gönderilirken editör talep etsin veya etmesin makalenin dürüstlüğü ve etik ihlal olmadığının bir göstergesi olarak makale ile birlikte imzalı bir şekilde gönderilmelidir. Yazım biçimi olarak yazar isminin arkasına örneğin: “MA 1, 3, 6, 7, 8” şeklinde yazılmalıdır. Yazar olabilmek için 7 numaralı madde mutlak gereklidir, nitekim UMDEK’in yazar tanımını da bu maddeyi incelemektedir.³ Yazarların isminin arkasına katkısı ölçütünde bahsi geçen maddeler eklendikten sonra katkı miktarının genel toplamdaki yüzdesine (MA, 5/8= %62,5 gibi) bakı-

larak sıralama yüzde ağılıklarına göre yapılabilir. İsimlerin belirlenmesi ve sıralaması mutlaka dergiye gönderim aşamasından hemen önce tüm yazarlar tarafından tartışılarak yapılmalıdır. Yüzde ağırlıkları eşit yazarlardan hangisinin önce yazılacağına yine tüm yazarlar ortak karar vermelidir. İsimlerin bölüm başkanı, klinik şefi, başhekim, hoca tarafından yapılması ciddi bir etik ihlal olduğu kadar, makaleyi kaleme alan kişi tarafından da yapılması bir o kadar etik ihlal ve emeğe saygısızlık anlamı taşımaktadır.¹⁸

Diğer bir tartışılabilir konu da sorumlu yazardır (corresponding author) ki yazıyı gönderen kişi veya ilk isim olması zorunlu veya gerekli değildir. Sorumlu yazar yazışmalarda sorumluluğu alan kişidir, makalenin garantörü veya bütünlüğünden sorumlu olan kişi değildir. Makalenin dürüstlüğünden ve tüm aşamalarında etik ihlal yapılmadığından tüm yazarlar tek başlarına sorumludur. Yazar için adının geçtiği bir makale kendi aklının, sanatının ve karakterinde bulunan özelliklerin en üst ürünüdür. İki veya daha çok yazar ile yazılmış bir makalenin okuyucusunun, yazarların her birinin yazının konusu hakkında yetkin olduğu, araştırmaya katkıda bulunduğu ve yazıdaki her bir kelime üzerinde eşit ağırlığı olduğunu düşünmeye hakkı vardır.¹⁹

İsim yazma konusundaki etik ihlal de diğer etik ihlaller çerçevesinde değerlendirilir ve eğer gerçekleşir ise tüm yazarlar sorumluluğu ve akabinde gelecek yaptırımını üstlenir. Etik ihlal olarak değerlendirilen bu disiplin suçu sonucunda yazarların akademik unvanlarının ellerinden alınmasına kadar uzayabilecek ağır yaptırımlar söz konusu olabilir. Keza tüm etik ihlaller gibi isim yazılımı ve sıralaması konusundaki ihlaller de bilimsel sahtekârlık ve şarlatanlıkla aynı çerçevede değerlendirilmelidir.

SONUÇ

Makale editörlerinin çabaları bile yazarlık katkısını gerçek anlamda kontrol altında tutamadığından, her bir yazarın, tüm yazarlık ve yazarlık dışı katkıları okuyucuya sunma konusunda son derece titiz davranması hem etik ihlalleri önleye-

cek hem de yazarlık hakkını garanti altına almaktır. Bu davranış her yazar için ahlaki bir sorumluluktur.

Teşekkür

Yazarlar başlığın İngilizce'ye çevirisini yapan, anadili İngilizce olan Matthew Haughn'a teşekkür ederler.

KAYNAKLAR

1. Nehamas A. What an author is. The Journal of Philosophy 1986;83(11):685-91.
2. Dickson JG, Conner RN, Adair KT. Guidelines for authorship of scientific articles. Wildl Soc Bull 1978;6(4):260-1.
3. Uniform requirements for manuscripts submitted to biomedical journals: Writing and editing for biomedical publication. J Pharmacol Pharmacother 2010;1(1):42-58.
4. Games people play with authors' names. Nature 1997;387(6636):831.
5. Drazen JM, Curfman GD. On authors and contributors. N Engl J Med 2002;347(1):55.
6. Callahan ML. Journal policy on ethics in scientific publication. Ann Emerg Med 2003;41(1):82-9.
7. Smith R. Maintaining the integrity of the scientific record. BMJ 2001;323(7313):588.
8. Authorship from the reader's side. Ann Intern Med 1982;97(4):613-4.
9. Susser M. Authors and authorship--reform or abolition? Am J Public Health 1997;87(7):1091-2.
10. Rennie D, Flanagan A, Yank V. The contributions of authors. JAMA 2000;284(1):89-91.
11. Rennie D, Yank V, Emanuel L. When authorship fails. A proposal to make contributors accountable. JAMA 1997;278(7):579-85.
12. Burman KD. "Hanging from the masthead": reflections on authorship. Ann Intern Med 1982;97(4):602-5.
13. Flanagan A, Carey LA, Fontanarosa PB, Phillips SG, Pace BP, Lundberg GD, et al. Prevalence of articles with honorary authors and ghost authors in peer-reviewed medical journals. JAMA 1998;280(3):222-4.
14. Committee on Science, Engineering, and Public Policy. On Being a Scientist: Responsible Conduct in Research. 2nd ed. Washington, DC: National Academy Press; 1995.p.16-8.
15. Berk RN. Irresponsible coauthorship. AJR Am J Roentgenol 1989;152(4):719-20.
16. Gøtzsche PC, Hróbjartsson A, Johansen HK, Haahr MT, Altman DG, Chan AW. Ghost authorship in industry-initiated randomised trials. PLoS Med 2007;4(1):e19.
17. Chan AW, Hróbjartsson A, Haahr MT, Gøtzsche PC, Altman DG. Empirical evidence for selective reporting of outcomes in randomized trials: comparison of protocols to published articles. JAMA 2004;291(20):2457-65.
18. Api M. [The most frequently committed scientific misconduct: violation of authorship rights and suggestions of solution: review]. Turkiye Klinikleri J Gynecol Obst 2010;20(1):44-50.
19. Hewitt RM. A gentle overview on how to put thoughts and ideas into manuscripts and papers-a classic for many years. The Physician-Writer's Book: Tricks of the Trade of Medical Writing. 1st ed. Philadelphia: WB Saunders; 1957. p.312-3.